

GRA W PIANINA

Warsztaty do spektaklu *Miasto Pustych Pianin* w reżyserii Leny Frankiewicz

MÓWIĘ: PIANINO, MYŚLĘ:... (15 min)

Zapytaj uczniów, z czym kojarzy im się pianino. Jaki to przedmiot? Podajcie jak najwięcej jego cech. Gdzie się zazwyczaj znajduje? Do kogo należy? Kto ma z nim najwięcej kontaktu? Jak brzmią dźwięki pianina? Jakbyście je określili? Zbierzcie jak najwięcej myśli na ten temat. Zbudujcie mapę myśli wokół tego instrumentu.

Zapytaj o to, czy słyszeli o fabryce Pianin i Fortepianów Calisia. Czy wiedzą, gdzie stoi budynek dawnej fabryki. Krótko opowiedz o historii miejsca – ważne, żeby uczniowie wiedzieli, że w ich mieście miała siedzibę ważna fabryka tego instrumentu i że – choć marka Calisia nadal istnieje – miejsce przestało tętnić życiem. Warto wspomnieć o istniejącym w Kaliszu jedynym w Polsce Technikum Budowy Fortepianów. (Zobacz: bibliografia).

GŁĘBOKIE SŁUCHANIE (15 min)

Przygotuj różne fragmenty muzyczne, w których instrumentem przewodnim jest pianino – lub różne transformacje tego instrumentu. Poszukaj utworów z różnych pól, np. klasycznych wykonania mazurków Chopina, jazzowych utworów Leszka Możdżera, ballad popowych, np. Adele, fragmentów piosenek disco polo, w których jest wyraźna linia klawiszowa. Spróbujcie w ciszy wysłuchać tej muzyki i spróbować ją nazwać. Jakie emocje, jakie myśli przywołuje? W jaki nastrój wprowadza? Czy łatwo się jej słucha czy trudno? Czemu może służyć? Im więcej uda się powiedzieć o wrażeniach po danym utworze, tym lepiej. Możesz też podzielić klasę na dwie grupy: jedna grupa ma za zadanie reagować na muzykę ruchem, druga – obserwować, co się dzieje z ich kolegami i koleżankami podczas konkretnych utworów. Niech zanotują jak najwięcej wrażeń. Zamieńcie grupy – teraz ci, którzy się poruszali, stają się obserwatorami. Porozmawiajcie o tym doświadczeniu. Jak reagowały ich ciała na konkretny fragment muzyczny? Jakie to były ruchy? Jaki nastrój? Czy byli uśmiechnięci? Rozproszeni, skupieni?

KIEDY

po obejrzeniu spektaklu,
najlepiej w ciągu tygodnia

DLA KOGO

dla grupy/klasy
z gimnazjum lub szkoły
ponadgimnazjalnej

CZAS

1,5 godziny

GDZIE

w sali, gdzie jest trochę
wolnej przestrzeni
do zajęć ruchowych
(można odsunąć ławki)

POTRZEBA

sprzęt do odtwarzania
muzyki, wybrane
przez nauczyciela
fragmenty muzyki
z wykorzystaniem pianina
lub innych instrumentów
klawiszowych, materiały
do budowania pianin –
folia, kartony, szary papier,
taśma malarska, kartki A4,
długopisy

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
facebook.com/
TeatrBoguslawskiego

KONSTRUKTORZY PIANIN (15 min)

Podziel uczniów na 4- lub 5-osobowe grupki. Z kartonów, folii, szarego papieru i własnych ciał w grupach zbudujcie pianina – niech będą niepodobne do wszystkich pianin, jakie widzieliście. Puśćcie wodze wyobraźni. Niech pianina wydają dźwięki.

Pokaż uczniom rozmaite formy funkcjonowania tego instrumentu – pianino preparowane, utwór Cage'a, stację metra we francuskim Rennes, w której schody działają jak klawisze. Na pewno znajdziesz całe mnóstwo inspiracji w Internecie!

KILKA SŁÓW O KICZU (15 min)

Czy wiecie, co to jest kicz? Spróbujcie zbudować własną definicję tego słowa w małych grupach. Czy znacie jakieś przykłady kiczu? Czy widzieliście elementy w spektaklu, które można nazwać kiczem? Które z nich? Dlaczego tak uważacie? Czemu zostały użyte w spektaklu – czy macie na to jakiś pomysł?

Czy Waszym zdaniem kiczem można się bawić?

DYSKUSJA O SPEKTAKLU (30 min)

Wróćcie do obejrzanego spektaklu. Przypomnijcie sobie postaci, jakie w nim występują.

Jaką muzykę grają pianina w spektaklu? Jaką grały dawniej?

Jakbyście opisali Czarownicę?

Czego szuka księżniczka Fibi?

Jak rozumiecie tytuł spektaklu *Miasto Pustych Pianin*?

PEDAGOG TEATRU MAGDALENA SZPAK

Prezeska Stowarzyszenia Pedagogów Teatru (SPT). Pedagog teatru w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. Wspiera budowanie strategii działań edukacyjnych w kontekście współczesnego teatru. Szkoli nauczycieli i edukatorów wykorzystujących metody teatralne w pracy z amatorami. Prowadzi warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży. Współautorka projektów Teatralne Spięcie (budowanie współpracy między teatrami a lokalnymi szkołami) i ogólnopolskiego działania Teatr. CTRL+V (warsztaty do spektakli teatralnych dla nauczycieli i licealistów), realizowanych przez SPT. Od 2008 r. w Instytucie Teatralnym zajmuje się działaniami przeznaczonymi dla widowni teatralnej w każdym wieku – od niemowląt do seniorów. Obecnie opracowuje program edukacyjny dla Teatru im. W. Bogusławskiego w Kaliszu.

Bibliografia

Elwira Fibiger, *Dusza zaklęta w fortepianie*, Wyd. Burda Książki, Warszawa 2015

https://wkaliszu.pl/8037222/Fabryka_Fortepianow_i_Pianin_Calisia.html

<http://arspolonica.ocross.net/calisia/>

TEATR IM. WOJCIECHA
BOGUSŁAWSKIEGO
W KALISZU
teatr.kalisz.pl
[facebook.com/
TeatrBoguslawskiego](https://facebook.com/TeatrBoguslawskiego)